

Wie neemt dit Kind mee?

Door DS. G. Boer, Hervormd predikant te Katwijk aan Zee.

Preek gehouden op vrijdag 28 april 1967 in de Nieuwe Kerk van Katwijk aan Zee op de dag na de geboorte van het prinsenkind.

DRUKKERIJ-UITGEVER J. BOUT & ZONEN - HUIZEN (N-H)

TEN GELEIDE

Nu God ons volk grote vreugde schonk in de geboorte van een Prins uit het huwelijk van Prins Claus en Prinses Beatrix, zijn er in vele kerken dankdiensten gehouden. In een van de kerken van Nederland is deze preek gehouden. Wanneer mede door deze preek het Huis van Oranje in het rechte bijbelse licht wordt gezet, en wij vanuit de verkiezende God tot onze taak en roeping worden gebracht, is de uitgave rijk beloond, God zegene Zijn Woord, Zijn Kerk en daarin het Huis van Oranje en ons volk.
G. BOER.

Katwijk aan Zee, mei 1967.

Orde van dienst:

1. Votum en groet
  2. Psalm 72 : 1
  3. Geloofsbelijdenis
  4. Schriftlezing Psalm 72
  5. Gebed
  6. Tekst: Psalm 72 :4 en 15m.
  7. Psalm 72 : 6, 7
  8. Prediking
  9. Psalm 72 S
  10. Gebed en voorbeden
  11. Psalm 93:1
  12. Zegenbede
- Na afloop 2 coupletten van het 'Wilhelmus.

*Hij zal de ellendigen des volks richten;
hij zal de kinderen des nooddriftigen verlossen
en de verdrukker verbrijzelen.
En men zal gedurig voor hem bidden.*

Psalm 72 : 4 en 15.

Gemeente,

Inleiding

Nu een zo grote vreugde ons volk ten deel valt bij de geboorte van het lang verwachte Prinsenkind en deze vreugde zich op allerlei wijzen uit, worden wij als gemeente van de levende God geroepen vanuit het Woord dit alles te brengen voor God. Daardoor zullen alle dingen op aarde de rechte plaats krijgen. Want dit Woord is een lamp voor onze voet. Is de bediening van het Woord steeds een boeiende, verrukkelijke en moeilijke opgave, vanavond hebben wij dubbel op onze hoede te zijn. En dat niet omdat wij geen vreugde hebben. Integendeel! Juist, omdat wij na de lange tijd van wachten en spanning zo intens blij zijn met de geboorte van ons Prinsenkind.

Bij deze dienst ontsproten wij zo spoedig. Dan dreigt het gevaar, dat de bijbelse geschiedenis verdrongen wordt door de vaderlandse geschiedenis, dat de gemeente ingewisseld wordt voor het volk, dat het bloed van de leden van het Oranjehuis de plaats inneemt van het bloed van Christus en de Koning der Koningen verdwijnt achter het Oranjehuis.

Een geloofsbelijdenis

Intussen kan de regering door koningen, vorsten en magistraten uit velerlei gezichtspunt worden gezien, Artikel 36 van onze Nederlandse Geloofsbelijdenis formuleert dit klaar en helder. Wij geloven, dat onze goede God, uit oorzaak van de verdorvenheid van het menselijk geslacht, koningen, prinses en overheden verordend heeft; willende dat de wereld geregeerd worde door wetten en politien, opdat de ongebondenheid der mensen bedwongen worde en het alles met goede orde onder de mensen toega", enz.

Hier hebben wij de hoofdlijn van het bijbels onderwijs: God verordend koningen en overheden uit oorzaak van de verdorvenheid van de mens en met het doel, dat alles met goede orde toega. Daarbij komt, dat de overheid ook de hand te houden heeft aan de heilige kerkdienst en het Koninkrijk van Jezus Christus heeft te bevorderen en het Evangelie overal heeft te laten prediken, opdat God van een ieder geëerd en gediend worde, gelijk Hij in Zijn Woord gebiedt.

Kerk en Oranje

Met het oog op deze geloofsbelijdenis willen wij nagaan welke betekenis het Huis van Oranje voor het Koninkrijk Gods, voor de Kerk in het algemeen en voor onze Hervormde Kerk in het bijzonder heeft gehad.

Deze betekenis ligt niet in de ambten, die de Oranje's in de Kerk hebben bekleed, Bij ons weten is nooit één lid van het Huis van Oranje ouderling, diaken of predikant geweest. Ook zijn zij nooit het hoofd van de Kerk op aarde geweest, zoals eenmaal de tsaar van Rusland en zoals nu nog de Koning of Koningin van Engeland, die fungeert als het hoofd van de Anglicaanse Kerk, met al de bezwaren en gevaren van dien.

Neen, hun betekenis ligt daar niet. Zij zijn in de eerste plaats gewoon lid van de gemeente

geweest. Zij hebben zich in de loop der eeuwen met de andere leden der gemeente onder het Woord van de Koning der Koningen gezet. Dat hebben zij gedaan met meer of minder trouw al naar gelang de Kerk bloeide of ineenzonk. Dit horen van het Woord is van onschatbare betekenis èn voor ons Vorstenhuis èn voor ons volk.

Maar daarmee is hun betekenis voor de Kerk niet uitgeput. Want het is niet alleen de taak van koningen, prinses en overheden het Woord Gods te horen, maar ook om gerechtigheid te doen. De taak van de koning in het Oude Testament was: de vertrapten recht doen. De nooddriftigen of hulpbehoevenden beschermen en de onderdrukkers verbrijzelen. Kort gezegd: regeren, beschermen en strijden.

Deze taakomschrijving was intussen in de wereld van het Oude Testament opzienbarend genoeg. Immers de koningen in het oosten waren in de meeste gevallen absolute despoten, grillige alleenheersers, soms brute machtswellustelingen, die deden wat zij wilden en niemand rekenschap van hun daden verschuldigd waren.

Maar zo deed men niet in Israël. Bij de troon lag de koningswet, door God Zelf opgesteld. Aan die wet was de koning gebonden van dag tot dag.

Het was ongehoord, dat de koning de ellendigen recht moest doen, de hulpbehoevenden moest helpen en aan de zijde moest staan van de onderdrukte minderheden.

Welke verschillen er zijn tussen het theocratisch koningschap van Israël en het stadhouderschap of het koningschap van de Oranjes, deze beginselen gelden voor alle koningen, prinses en magistraten.

Wat zien wij daarvan in het Huis van Oranje? Dat zij één- en andermaal deze roeping uit het Woord van God hebben gehoord en verstaan. Dan zijn zij uit hun kerkbank opgestaan en zijn zij de verdrukten te hulp gesnel. Wanneer de Kerk het slachtoffer werd van geweld en list, werd de Geest krachtig over hen en bonden zij de strijd aan met de verdrukkers en verbrijzelden die. Zij stonden vooraan in de strijd, wanneer het noodweer was. Daarop moeten wij letten.

Monarchie of Republiek?

Het Woord Gods leert ons wel, dat alle gezag van God afdaalt, maar niet dat er een bepaalde regeringsvorm moet zijn, waarin uitsluitend plaats is voor een koning. De christenen hebben de eeuwen door onder wisselende staatsvormen geleefd, waaronder de republiek, Calvijn gaf in bepaalde omstandigheden de voorkeur aan de republiek boven bepaalde vorstenhuizen, die hun taak of slecht of helemaal niet volbrachten. Zo hebben wij in ons vaderland de republiek met en zonder Oranje gehad. Denk maar aan de stadhouderloze tijdperken, waarin er voor een Oranje geen plaats was.

In alle tijden zijn er in ons vaderland voorstanders van een republiek geweest, dus geen stadhouder of koning uit het Huis van Oranje. Wat dit betreft is de Pacifistisch Socialistische Partij, die als één van haar programmapunten de republiek propageert, geen nieuws. Zelfs kunnen wij zeggen, dat er in het verleden aanzienlijk meer voorstanders voor een republiek geweest zijn dan er nu zijn. Het voorstaan van de republiek door de P.S.P. is een zeer ouderwets geval. Daarvan behoeven wij in het geheel niet onder de indruk te zijn. Laten onze jonge mensen dit goed voor ogen houden, nu in bepaalde kringen en op sommige scholen de republiek als gloednieuw wordt aangeprezen onder aanvoering van allerlei argumenten. Er is niets nieuws onder de zon!

Het merkwaardige is echter, dat de republiek het in ons vaderland het alleen maar deed, wanneer het bladstil en mooi weer was en telkens van het toneel verdween, wanneer het

ging stormen en de orkanen losbarstten, In dagen van nood heeft de republiek bij ons nooit iets betekend.

Zo is het ook met de voorstanders van de republiek, al of niet onder de regering van het Huis van Oranje. Welke capaciteiten deze mensen ook hadden en hebben, zij hebben nooit zoden aan de regeringsdijk gezet, wanneer de nood aan de man was en is.

In zulke dagen sloeg het volk het oog op het Huis van Oranje en stond er een Oranje uit de kerkbank op en gaf leiding in de meest hachelijke omstandigheden.

Hoe komt dit?

Waaruit is dit te verklaren? Zijn de Oranjes dan super- mensen? Is dan dit koningshuis van gehalte beter dan andere mensen?

Het is uit de geschiedenis bekend, dat koningshuizen vaak absolutistisch, despotisch en egoïstisch waren. Het verval bracht soms mee, dat zij werden weggevaagd. Vele voorbeelden zijn daarvoor te noemen.

Vormt het Oranjehuis hierop een uitzondering? Inderdaad. Maar dan niet vanuit de mens gezien. Ook zij waren mensen van vlees en bloed, met alle ellenden en zonden daaraan verbonden.

Welke voortreffelijke eigenschappen dit Huis ook sieren, hun optreden is nooit uit de mens te verklaren, maar uit de praedestinerende, verkiezende en roepende God. Al wat er aan goeds was en is in het Oranjehuis, was uit God, al wat er aan verkeerd was en is, is uit de mens.

Het Huis van Oranje en de betekenis er van voor de Kerk is alleen uit de verkiezing Gods te verklaren. Dit is van meet- aan zo geweest.

Het Huis van Oranje is verkoren om voor de ware religie te strijden. Alleen vanuit deze verkiezing is de geheimzinnige band tussen de Kerk, Oranje en Nederland te verstaan.

Het begon bij een godvrezende moeder. Uit godvrezende moeders komen vaak de mannen voort, die vooraan staan in de strijd. Zo is Juliana van Stolberg, de moeder van Prins Willem van Oranje, van grote betekenis geweest voor haar zoon en via haar zoon voor onze Kerk.

Het leven van de Vader des Vaderlands is het best te verklaren vanuit het Wilhelmus, dat bijna een psalm is. Eenmaal schreef Prins Willem aan Marnix: „**Laat men ons vertrappen, Aldegonde! zo wij slechts hulp mogen bieden aan Gods Kerk!**” In deze woorden ligt de worsteling met Gods Woord en Waarheid verklaard, die samengetrokken kan worden in de laatste woorden van de onder moordenaarshanden gevallen Prins: „O God, ontferm U over mij en over dit arme volk!” Zijn leven en werk valt zonder Gods verkiezing niet te verklaren.

Zonder dit hoge roepingsbesef had hij de strijd nooit volgehouden.

Ditzelfde geldt van Prins Maurits, die tijdens de woelingen tussen de Remonstranten en de Contra-Remonstranten na lange aarzeling gekozen heeft voor de gereformeerde religie.

Zijn beslist optreden tegen de regenten heeft middellijkerwijs het bijeenroepen van de Synode van Dordt mogelijk gemaakt. In de critiekste ogenblikken liet hij zich het formulier van zijn eed voorlezen, waarmee hij zijn taak indertijd aanvaard had.

Daarin stond, **dat hij zich verbonden had de gereformeerde religie te handhaven.** Welnu, zo zei Maurits, die religie zal ik handhaven, zolang ik leef!

De schippers van Den Briel begrepen dit, toen zij het wapen van de Prins in hun vlaggen opnamen en daaronder de regels zetten:

Liever met Oranje te leggen in 't veld,

Dan langer met de Arminianen te zijn gekweld.

Maurits — minder godvruchtig in zijn leven (Groen) — stond voor de gereformeerde religie en heeft èn de republiek èn de Kerk bevrijd van een onduldbare tyrannie.

Deze verkiezing Gods licht o.a. op in het leven van Prins Willem III, het kind van Staat. Wat is hij geknecht en achteruitgezet door de regenten. Wat hebben zij hun best gedaan dit kind van Staat onschadelijk te maken. Maar toen het land reddeloos, de regering radeloos en het volk redeloos was, stond Willem III op en bevrijdde het land van de vijanden. Hij stak over naar Engeland en gaf dit land de verlossing van de tyrannie en de vrijheid om God te dienen naar Zijn Woord. Ook hij stond voor de gereformeerde religie hier en in Engeland.

Dit roepingsbesef vinden wij ook bij Koning Willem 1, die zich het lot van de ontredderde Kerk aantrok na de Napoleontische revolutie, hoe verkeerd ook zijn wijze van bemoeiing was en hoezeer wij bijna 150 jaar gezocht hebben onder het Algemeen Reglement.

Deze verkiezing licht tenslotte in het bijzonder op in het leven van Koningin Wilhelmina. Het lijkt wel of heel haar leven stuwde naar de grote worsteling met het nationaal- socialistische Duitsland van Hitler. Toen deze zijn hand uitstreckte naar de Joden en naar de Kerk, stond zij als een rots. Zij bleef staan, toen mannen van naam en faam, ook onder ons bekend en geliefd, doorbogen en zich vergisten in de duiding van de geschiedenis. Zij waren blijkbaar in die hachelijke tijden niet de geroepenen en verkorenen om ons volk te leiden, maar wel deze vrouw uit het Huis van Oranje.

Er zijn wat profetieën uitgesproken, die niet alleen niet uitkwamen, maar ook de personen onteerden, die ze uitgesproken hadden. Het Huis van Oranje bleek de redder in de nood. Dat was Gods werk alleen!

De Oranjes zijn de beschermheren en -vrouwen geweest van de Kerk.

Ook in de voortgang van dit Huis blijkt Gods bijzondere bemoeiing. Hoe vaak heeft de voortgang van de generaties aan een zijden draad gehangen? De lijn in de geslachten dreigde een punt te worden. Hebben onze ouders en grootouders ons niet verteld van het wonder, toen het Koningshuis dreigde uit te sterven en tenslotte Prinses Wilhelmina geboren werd? Heeft deze generatie er nog weet van hoe onze ouders en grootouders met deze voortgang geworsteld en gebeden hebben? Zij hebben de geboorte van Prinses Wilhelmina als een gebedsverhoring ervaren.

God-Kerk- Oranje-Nederland

Wij kennen allen het gezegde: God-Nederland-Oranje. Deze drieslag is uitermate gekritiseerd. Het gaat volgens de critici niet aan om de God der goden voor Nederland en Oranje te annexeren. Daarin schuilen veel waarheidselementen, voorzover hier de hoogheid en de majesteit Gods niet ontzien werd en al te gemakkelijk verbanden werden gelegd, als zou de Heere op hetzelfde vlak staan met ons volk en ons vorstenhuis.

Daarom moeten wij de volgorde wijzigen: God-Zijn Kerk- Oranje en Nederland.

Deze volgorde is niet door een mens, maar door God bepaald. Van meet aan heeft God in het ontstaan van ons volk als zelfstandige natie de Kerk met Oranje en Oranje met de Kerk verbonden. Zo is het geworden, zo is het gebleven.

Daarom zijn vele moderne theorieën over het gezag, de monarchie, het koningshuis en het koningschap levensgevaarlijk, voorzover zij niet uitgaan van God, die verkiest en roept tot

levenstaken.

En daarvan is de lucht vol, helaas. Men roept om een nieuwe vormgeving van het koningschap in deze tijd. Anderen menen, dat het koningschap zichzelf overbodig maakt, Na Koningin Juliana komt misschien nog Prinses Beatrix op de troon, maar dan is het afgelopen. Dan komt de republiek of wellicht ook geen republiek meer, omdat dan de Verenigde Staten van Europa haar intrede zullen hebben gedaan.

Het is merkwaardig, dat deze theorieën het eerst opkomen in de kringen, waarin het geloof in God is verstorven of niet meer aanwezig is. Van daaruit gaan ze als een besmetting via onze scholen naar onze kinderen, Het is bedroevend hoe soms ook op Prot. Christelijke Scholen de leraren met de geschiedenis omgaan. De besturen hebben wel toe te zien hoe de bijbelse, de kerk- en de vaderlandse geschiedenis onderwezen wordt.

Wij leven in de tijd van de ontmythologisering. Dit wil zeggen, dat de geschiedenis ontdaan wordt van de mythe. Wat is een mythe? Het is een verhaal, waarin een bepaalde waarheid verpakt kan zijn, zonder dat dit verhaal echt gebeurd behoeft te zijn.

Deze ontmythologisering begint bij de bijbel. De geschiedenissen in de Heilige Schrift worden sterk aangevochten. De ontgoddelijking van het Woord is al een heel eind op weg. Daarmee is ook gegeven de ontgoddelijking van de kerken de vaderlandse geschiedenis. Dan houden wij een samenspel van krachten over, waarbij geen aanwijsbare insnijdingen Gods meer aanwezig zijn. Dan kan men een algemeen geloof belijden, dat God de geschiedenis leidt, maar dan moogt ge nergens meer zeggen: Dit is Gods vinger!

Wie de bijbelse geschiedenis ontgoddelijkt en de heilsfeiten verdampt, moet ditzelfde proces voltrekken aan de kerkgeschiedenis en de vaderlandse geschiedenis. Het is aan elkander vast. Let op de volgorde!

Wanneer Nederland en Oranje God gaan vergeten weten zij met zichzelf geen raad meer. Dan kunnen zij samen vervloeien en wegraken op het vlak van de historie.

Daarom is het zaak nu belijdenis te doen van het geloof in de roepende en verkiezende God. Oranje is verkoren om de religie te handhaven. Daarmee is niet gezegd, dat Oranje er is voor het protestants christelijk volksdeel, of voor de Kerk in het algemeen of voor de Hervormde Kerk in het bijzonder, maar het is er voor God! Hij alleen heeft er recht op, dat Hij door de Kerk, door Oranje en door ons gehele volk geëerd en gevreesd wordt. Juist in de bewaring van deze band ligt een zegen voor ons gehele volk, terwijl in de loslating daarvan de ondergang èn voor het Huis van Oranje èn voor ons volk kan liggen.

Is er toekomst?

Zal God met Zijn verkiezende daden in het Huis van Oranje voortgaan? Wij weten, dat er een verkiezing tot een ambt, een taak èn een verkiezing tot zaligheid is, De laatste blijft en wordt door niets gebroken. De eerste is tijdelijk en kan voorbijgaan. Gelukkig, wanneer wij èn persoonlijk èn tot een taak of ambt verkoren zijn.

Wat God gaat doen, kunnen wij niet zeggen. Wat wij wel zeggen kunnen, is, dat God opnieuw in het Huis van Oranje een kind heeft laten geboren worden. Het heeft lang geduurd. Ons volk hield de adem in. Het leek wel, of er bij ons allen in de naaste familiekring een kind geboren moest worden. 't Lijkt wel, of deze kinderen alleen maar onder de grootste pijnen ter wereld kunnen komen. Prinses Beatrix werd verlost door middel van een operatie. Is deze keizersnede niet een teken van de weg, die vele Oranjes moesten gaan? Ging en gaat deze weg vaak niet over de scherpe kant van een scheermes?

Maar intussen, de prins is geboren, het kind is er. Toen Prins Willem III nog klein was, zong het volk:

Al is ons prinsje nog zo klein,
Alevel zal hij stadhouder zijn.

Het kleine, het onaanzienlijke, het verschovene, het tegengesprokene is de keerzijde van de verkiezing Gods. De Oranje's dragen de last van deze verkiezing in veel tegenspraak, smaad en laster mee. Wij zouden haast zeggen: Hoe kan dit anders? Het zit onlosmakelijk aan Gods verkiezing vast.

Dit prinsje is nog klein. Wat zal er van hem worden? Gemeente, wij zijn hier vanavond bijeen, niet om te speculeren, niet om in Gods raad te zien, maar om ons geloof te belijden en te bidden.

Wanneer wij aanzien wat voor ogen is, kan ons hart beroerd worden door vrees.

Immers: Hoe is de band tussen Oranje en de Kerk en die tussen God en deze twee? Hoe is het met de gereformeerde religie in ons vaderland? Hoe is het met de dienst van God in het Vorstenhuis en in ons volk?

Blijft er in de voortschrijdende eenwording van Europa een plaats over voor ons Vorstenhuis? Hoe ontwikkelen zich de internationale verhoudingen? Hoe nabij zijn de oordelen Gods over de zonden van ons allen?

Al deze dingen dringen tot hartelijke verootmoediging en waarachtige bekering. Want in de toorn gedenkt God aan Zijn ontferming.

Wat is onze roeping?

Men zal gedurig voor hem bidden! Dit woord uit Psalm 72 ziet in eerste aanleg op Salomo, de zoon van David. Hij is koning geworden. Wat is de roeping van het volk? Men zal gedurig voor hem bidden.

Het gebed voor de overheid is in de bijbel een bevolen zaak.

Paulus zegt: Ik vermaan dan voor alle dingen, dat gedaan worden smekingen, gebeden, voorbiddingen, dankzeggingen voor alle mensen: voor koningen, en allen, die in hoogheid zijn; opdat wij een gerust en stil leven leiden mogen in alle godzaligheid en eerbaarheid. Zo bidt David voor zijn zoon. Zo heeft de gemeente de eeuwen door gebeden voor de koningen, de vorsten en de magistraten. Niet alleen voor de christelijke overheden, Die waren en zijn uitzonderingen. Niet alleen voor de overheden. die de Kerk beschermden, maar ook voor die haar vervolgden en bestreden.

Er was een man, die niet langer voor ons Koningshuis kon bidden, omdat zijns inziens veel klachten waren in te brengen tegen ons Vorstenhuis. Maar deze man was niet goed onderwezen. Zijn wij het wel?

Paulus zegt: Ik vermaan vóór alle dingen... Wij moeten in de eerste plaats voor het ambt van de overheid bidden. Dat ambt is van God. Vervolgens mogen wij bidden, dat de overheidspersonen dit ambt uitoefenen in overeenstemming met de hoge waardigheid van hun ambt. Met dit gebed hebben wij voort te gaan, ook wanneer daaraan veel zou ontbreken,

Wanneer er afwijkingen zijn onder ons vorstenhuis en volk is dit niet een reden het gebed na te laten, maar om de gebeden te vermenigvuldigen. God beveelt dit en... geeft dit naar Zijn welbehagen.

Wie neemt dit kind mee?

Er is een prins geboren! God reikt dit kind aan. Hij legt het midden in deze samenkomst en vraagt: Wie neemt dit kind mee? Meenemen, zegt ge, maar het is ons kind toch niet? Neen, ge hebt gelijk. Het is het kind van Prins Claus en Prinses Beatrix. Maar het is tegelijk een kind van de gemeente Gods. En deze gemeente heeft de dure roeping voor dit kind gedurig te bidden, De Heere stelt dit kind aan ons voor en legt het in de armen van bidders om het mee te dragen en op te dragen in de gebeden. De Heere werkt en wekt in Zijn verkiezing ook de gebeden in Zijn Kerk. De verwerkelijking van de verkiezing Gods is omgeven en omwolk met de gebeden van Gods Kerk. De verkiezing en de gebeden worden verwerkelijkt door de prediking van het Woord en de werking van Gods Heilige Geest.

Daarvoor zijn wij vanavond bijeen. Want de gemeente is de plaats van de gebeden. De Heere heft dit kind op en wil het in Zijn oneindige barmhartigheid verbinden aan het volk Gods, ook in deze tijd. Wanneer de gemeente Gods het laat liggen, wie neemt het kind dan mee? Dat is voor u toch geen vraag? Duizende armen strekken zich nu en straks naar dit kind uit. Maar waar brengen deze armen dit kind?

Straks zal dit kind het sacrament van de Heilige Doop ontvangen. Gij moogt bidden, dat de zaak van de Doop: Christus aan dit kind, wordt geeigend. Gij moogt vragen of de ouders dit kind zullen voorgaan in de vreze Gods; dat het treffend woord van Prins Claus: „Wij zijn God diep dankbaar voor dit kind”, ook blijke in de keus van de opvoeders en leraren, die het onderwijzen zullen. Wat kan een bepaalde opvoeding ten zegen of ten vloek zijn.

Gij moogt vragen dat de opvoeding uitga van de gebondenheid aan het Woord des Heeren en niet van de meest volstreckte vrijheid van uitdrukking van wat in het kind aanwezig is. Gij moogt vragen, dat Gods dienst, Gods Woord en Gods dag hoog gehouden worden ook voor en door dit kind.

En dat met afzien van wat voor ogen is. En dat gedurig! Let op dit laatste. Niet maar zo nu en dan. Niet maar bij gril of toeval, maar gedurig. Gij moogt er dagwerk en nachtwerk van maken.

Er is in de loop der eeuwen door de kinderen Gods heel veel voor het Oranjestad gebeden, gesmeekt, gedankt en voorbede gedaan.

Het is zaak onszelf te beproeven. Hoe staat het met de gebeden, smekingen en voorbiddingen op de kansel en in onze persoonlijke gebeden? Wij, die spreken van de schuld van ons volk en ons vorstenhuis, hebben wij hierin onze schuld thuisgekregen?

Wij worden nooit door onze gebeden gerechtvaardigd. De rechtvaardiging is er alleen door het geloof. Maar de wortel van het geloof en het leven uit het geloof is doordrenkt met de gebeden uit de Heilige Geest. Hier is een heilzame toets voor de zelfbeproeving.

Het is opvallend hoe de levende gebedsgestalte altijd te doen heeft o.a, met ons Vorstenhuis. Is u dit nooit opgevallen in de gebeden van anderen, die voorgingen? Is dat hij u ook zo? Vele bidders ook voor het Huis van Oranje zijn weggevallen. Komen er nieuwe bij? Ook door deze regelen komt de vraag: Wie neemt dit kind mee?

De grote Koning

Intussen mag ons niet ontgaan, dat de 72ste psalm messiaans geladen is, op de Messias ziet. De omtrekken, waarin deze Koning getekend wordt, gaan de afmetingen van elke aardse

koning te buiten en te boven, Zij zijn alleen waar in Davids grote Zoon: Jezus Christus. Aan Zijn koningschap komt geen einde. Hij is verhoogd tot het Hoofd der Kerk tot de Koning der koningen.

De koningen uit het huis van David en — veranderd wat veranderd moet worden — uit het Huis van Oranje zijn maar zwakke schaduwen van deze Koning. Van Hem alleen is waar, dat Hij de ellendigen van het volk richt, de kinderen van de nooddriftigen verlost en de verdrukten verbrijzelt. Wij kunnen dit nu niet meer uitwerken.

Maar is het nu ook waar, dat wij voor Hem gedurig zullen bidden? Is het niet omgekeerd, dat Hij voor ons bidt? Dat is waar. Er is tenslotte maar één Voorbidder! Van Hem leeft de gehele Kerk. De kracht van Zijn voorbede heeft macht hij de Vader en op aarde.

Desniettemin is het andere ook waar, 'Want Jezus Zelf leert ons in het Onze Vader: Uw Naam worde geheiligd en Uw koninkrijk kome. Men zal gedurig voor Hem bidden. Wie deze Koning leert kennen, gaat voor Hem en Zijn Koninkrijk en tegen de satan en zijn rijk bidden. Zouden Jozef en Maria niet voor dit Kind gebeden hebben? Zouden zij tijdens Zijn rondgang op aarde niet voortdurend gebeden hebben voor de uitbreiding van Zijn werk?

Dit is een groot geheim: voor Hem bidden. Dit dient geleerd te worden. Anders cirkelen wij wat rond onszelf heen, bidden voor onszelf, maar blijven in de enge kring steken. De Heilige Geest wil ons de wijde wiekslag in het gebed leren: Zegen de Koning, verheerlijk Hem.

Schenk Hem glorie en overwinningen onder Zijn vijanden. Dan ligt het middelpunt van de gebeden in Hem en door Hem.

Aan Christus is alles beloofd. Welnu, om de verwerkelijking daarvan mogen wij bidden. Dan worden wij door de Geest gelicht uit de enge kring, het hart verruimd en ingezet in het hemel en aarde omspannende werk Gods.

Voor Hem bidden is bidden tegen de dwalingen.

Voor Hem bidden is bidden om arbeiders in Zijn oogst.

Voor Hem bidden is bidden voor hen, die in die arbeid staan.

Voor Hem bidden is bidden om wasdom in geloof en kennis.

Gemeente: over en boven het hoofd van dit prinsenkind roepen wij de heerschappij van Christus uit. Moge onze Prins leven door en in Hem. Dat hij ingezet worde in de rij van een doorlucht voorgeslacht. Dat hij leve en op Gods tijd regere en bevestigd worde.

Dat hij in dienst gesteld worde door de Koning der koningen voor Gods Kerk en de ware religie. Dat hij de ambtseed van Prins Maurits voor zich krijge, waarin staat, dat zijn regering gericht dient te zijn op de ouderhouding en de bescherming van de ware religie.

En van ons gelde: Men zal gedurig voor hem bidden!

Amen.